קנב: הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקכז תקכח תקכט

לְצֹרֶךְ יוֹם טוֹב, * מֻתָּר לְאָכְלָן * בְּשַׁבָּת אוֹ בְּחֹל: כד (עז) פ אִם הֶעֱרִים לְבַשֵּׁל שְׁתֵּי קְדֵרוֹת לְצֹרֶךְ הַיּוֹם (כג) (עח) וְהוֹתִיר אַחַת לְצֹרֶךְ מָחָר, (עט) אָסוּר לְאָכְלָהּ:

## תקכח דִּינֵי עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת בְּיוֹם טוֹב. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א (א) א יוֹם טוֹב אֵין צָרִיךְ (ס׳) עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת וְשִׁתּוּפֵי מְבוֹאוֹת, אֲבָל עֵרוּבֵי תְּחוּמִין צָרִיךְ. וְכָל הִלְכוֹת תְּחוּמִין נִתְבָּאֲרוּ בְּהִלְכוֹת עֵרוּבֵי תְּחוּמִין *): ב ב יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת (ב) אֵין מְעָרְבִין לֹא עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת וְלֹא עֵרוּבֵי תְּחוּמִין (ג) (אֲפִלּוּ אִם הִנִּיחַ עֵרוּב תַּבְשִׁילִין) (ר״ן פרק ב׳ דביצה (ט. ד״ה פ״ר יו״ט)). ג אֲבָל אִם נִזְכַּר בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן בִּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים (ד) שֶׁל גָּלֻיּוֹת, יָכוֹל לְעָרֵב עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת (ה) בִּתְנַאי, (ו) אֲבָל עֵרוּבֵי תְּחוּמִין אֵין מַנִּיחִין אוֹתוֹ בְּיוֹם טוֹב בִּתְנַאי:

## תקכט דִּינֵי שִׂמְחַת יוֹם טוֹב. וּבוֹ ד׳ סְעִיפִים:

א (א) א מִצְוַת יוֹם טוֹב לְחַלְּקוֹ חֶצְיוֹ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ וְחֶצְיוֹ לַאֲכִילָה וּשְׁתִיָּה. (ב) * ב וְאַל יְצַמְצֵם

פ שָׁם (ע״ב) בַּגְּמָרָא.

א הָרִי״ף (ו.) וְרֹא״ש (סי׳ יט) בְּפֶרֶק קַמָּא דְּבֵיצָה וְהָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ח׳ מֵהִלְכוֹת עֵרוּבִין (ה״ד). *) (וּבְסִימָן (שצ״ו) [שצ״ז] כָּל פְּרָטֵי דְּבָרִים הָאֲסוּרִים וְהַמֻּתָּרִים וּבְסִימָן תי״ו דִּינֵי יוֹם טוֹב וְדִינֵי יוֹם טוֹב הַסְּמוּכִים לְשַׁבָּת). ב מַסְקָנָא דִּגְמָרָא בֵּיצָה ט״ז (ע״ב). ג שָׁם י״ז (ע״א).

א בְּרַיְיתָא בֵּיצָה ט״ו (ע״ב) וּפְסָחִים ס״ח (ע״ב) וּכְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. ב צִיַּנְתִּיו לְעֵיל בְּסִימָן רמ״ב (ס״א) לְעִנְיַן שַׁבָּת.

### בְּאֵר הֵיטֵב

וּבַ״ח (סי״ג) פָּסְקוּ כִּסְבָרָא רִאשׁוֹנָה: כד (כג) וְהוֹתִיר אַחַת. הַיְנוּ קְדֵרָה אַחַת, אָסוּר לְאָכְלוֹ, דִּבְהַעֲרָמָה חָיְשִׁינַן שֶׁיִּלְמְדוּ אֲחֵרִים לַעֲשׂוֹת כֵּן מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמֵזִיד. וְכָתַב ט״ז (ס״ק כב) וְקָשֶׁה דִּלְעֵיל סָעִיף כ״א הֵבִיא יֵשׁ אוֹמְרִים דְּמֻתָּר קֹדֶם הָאֲכִילָה מִטַּעַם שֶׁיֹּאכַל מִכָּל אֶחָד וְלָמָּה אָסַר כָּאן. עַל כֵּן נִרְאֶה לִי דְּכָאן מַיְירֵי בִּמְבַשֵּׁל מִין אֶחָד בִּשְׁתֵּי קְדֵרוֹת דְּבָזֶה לֹא מְהַנֵּי מַה שֶּׁרוֹצֶה לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ מְעַט דְּהָא טַעַם אֶחָד לִשְׁנֵיהֶם, אֲבָל אִם יֵשׁ שִׁנּוּי בֵּינֵיהֶם בְּטַעַם, מְהַנֵּי אֲפִלּוּ בִּשְׁתֵּי קְדֵרוֹת קֹדֶם אֲכִילָה בְּהַעֲרָמָה זוֹ לֶאֱכֹל מְעַט מִמֶּנּוּ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

א (ס׳) עֵרוּבֵי. וְאִם הִנִּיחַ עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת לְיוֹם טוֹב סוֹמֵךְ עָלָיו גַּם לְשַׁבָּת. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א). וְהַמַּנִּיחַ בְּעֶרֶב פֶּסַח יֵשׁ לִכְלֹל גַּם כֵּן יָמִים טוֹבִים וְיֹאמַר כָּל שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים. עַיֵּן שׁוּ״ת שַׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן ל״ג דְּיוֹם טוֹב שֶׁחָל בַּחֲמִישִׁי וְשִׁשִּׁי

### בֵּאוּר הֲלָכָה

כֵּן מוּכָח דְּאִם הָיָה לוֹ תַּבְשִׁילִין אֲחֵרִים אָסוּר לְהָרַמְבַּ״ם דְּלֹא גָּרַע דִּין זֶה מִמַּה דִּמְשַׁנֵּי שָׁם דְּאֶפְשָׁר בִּשְׁאֵלָה דְּקָאֵי לְדִידֵיהּ עַל הַכֹּל עַיֵּן שָׁם. וְכֵן מִדִּבְרֵי מַהַרְשַׁ״ל (שם פרק ב סי׳ א) הַמּוּבָא בְּט״ז סָעִיף קָטָן י״ב מוּכָח דִּסְבִירָא לֵיהּ דְּדַוְקָא בְּאֵין לוֹ תַּבְשִׁילִין אֲחֵרִים מֻתָּר, וּלְפָלָא שֶׁכָּתַב דִּין זֶה בִּפְשִׁיטוּת כָּל כָּךְ וְלֹא זָכַר דִּלְדַעַת הָרַשְׁבָּ״א בְּכָל גַּוְנֵי לֹא קְנָסוּהוּ בְּדִיעֲבַד, וְצָרִיךְ עִיּוּן:

* מֻתָּר לְאָכְלָן. וּמִיהוּ רָאוּי לְקָנְסוֹ לְפִי רְאוּת עֵינֵי בֵּית דִּין עַל מַה שֶּׁעָשָׂה [שִׁיטָה מְקֻבֶּצֶת (יז: ד״ה אמר אביי)]:

* בְּשַׁבָּת אוֹ בְּחֹל. עַיֵּן בְּלֶחֶם מִשְׁנֶה בְּפֶרֶק א׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (ה״ט) מַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם הָרַלְבַּ״ח (סי׳ נג):

א * וְאַל יְצַמְצֵם בְּהוֹצָאוֹת יוֹם טוֹב. אֲבָל בִּשְׁאָר הַיָּמִים צָרִיךְ כָּל אָדָם לְצַמְצֵם

### מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּשׁוֹגֵג אִם נַתִּירוֹ יָבֹאוּ אֲחֵרִים לְהָקֵל וּלְהַעֲרִים: כד (עז) אִם הֶעֱרִים וְכוּ׳ לְצֹרֶךְ הַיּוֹם. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁבֶּאֱמֶת אֵין צָרִיךְ (קה) אֶלָּא לִקְדֵרָה אַחַת וּמְבַשֵּׁל שְׁנִיָּה בְּדֶרֶךְ הַעֲרָמָה שֶׁאוֹמֵר שֶׁמָּא יִזְדַּמְּנוּ לוֹ אוֹרְחִים, אוֹ שֶׁבִּשֵּׁל לְצֹרֶךְ הַיּוֹם וְחָזַר וּבִשֵּׁל לְצֹרֶךְ הַיּוֹם וְאָמַר שֶׁקְּדֵרָה הָרִאשׁוֹנָה יִשָּׁאֵר לְמָחָר, אֲבָל כְּשֶׁמְּבַשֵּׁל בְּדֶרֶךְ הַעֲרָמָה שֶׁיֹּאכַל מִן הַשְּׁנִיָּה כַּזַּיִת מְבֹאָר לְעֵיל בְּסָעִיף כ״א: (עח) וְהוֹתִיר אַחַת וְכוּ׳. דִּבְהַעֲרָמָה (קו) חָיְשִׁינַן שֶׁיִּלְמְדוּ אֲחֵרִים לַעֲשׂוֹת כֵּן וְגַם הוּא יַעֲשֶׂה כֵּן פַּעַם אַחֶרֶת, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמֵזִיד: (עט) אָסוּר לְאָכְלָהּ. הַיְנוּ (קז) לוֹ וְלִבְנֵי בֵיתוֹ דִּקְנָסוּהוּ רַבָּנָן, אֲבָל לַאֲחֵרִים מֻתָּר לְמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב מִיָּד [לְבוּשׁ (סכ״א)]. כָּתַב בְּחֶמֶד מֹשֶׁה (סי״ז) דְּאַף לוֹ (קח) אֵינוֹ אָסוּר רַק עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת:

א (א) יוֹם טוֹב אֵין צָרִיךְ עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת וְכוּ׳. דְּכָל אֵלּוּ נִתְקַן מִשּׁוּם גֶּדֶר הוֹצָאָה, וּבְיוֹם טוֹב קַיְמָא לָן דְּמִתּוֹךְ שֶׁהֻתְּרָה הוֹצָאָה לְצֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ הֻתְּרָה נַמִי שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תקי״ח (ס״א). וּמַשְׁמַע מִסְתִּימַת לְשׁוֹנוֹ דְּלֹא תִּקְּנוּ כְּלָל עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת לְיוֹם טוֹב וְכֵן סָתַם לְעֵיל בְּסִימָן תט״ז סָעִיף ה׳, אָכֵן מִדִּבְרֵי רַמָּ״א לְעֵיל בְּסִימָן תקי״ח סָעִיף א׳ בַּהַגָּ״ה מוּכָח דִּסְבִירָא לֵיהּ דִּדְבָרִים שֶׁאֵין בָּהֶם צֹרֶךְ כְּלָל אָסוּר לְהוֹצִיא מִבַּיִת לְחָצֵר בְּלֹא עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת. וְעַל כֵּן כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דִּכְשֶׁמְּעָרֵב עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת בְּעֶרֶב פֶּסַח בִּשְׁבִיל שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה (ס׳) יִכְלֹל גַּם יוֹם טוֹב [כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה יָכוֹל לְהוֹצִיא עַל יְדֵי זֶה אַף דְּבָרִים שֶׁאֵין צֹרֶךְ הַיּוֹם כְּלָל] וְיֹאמַר לְכָל שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים שֶׁל שָׁנָה זוֹ, וּמִי שֶׁמַּנִּיחַ בְּכָל עֶרֶב שַׁבָּת וְאִקְּלַע יוֹם טוֹב סָמוּךְ לוֹ יֹאמַר לְשַׁבָּת זֶה (ג) וְיוֹם טוֹב הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה [אַחֲרוֹנִים]: ב (ב) אֵין מְעָרְבִין וְכוּ׳. דְּמִחְזֵי כִּמְתַקֵּן לְצֹרֶךְ מָחָר. וְאִם הִנִּיחַ עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב (ג) לְשֵׁם יוֹם טוֹב (ד) וַעֲדַיִן הָעֵרוּב קַיָּם, סוֹמֵךְ עָלָיו גַּם לְשַׁבָּת: (ג) אֲפִלּוּ וְכוּ׳ עֵרוּב תַּבְשִׁילִין. דְּעֵרוּבֵי תַּבְשִׁילִין אֵינוֹ מַתִּיר אֶלָּא לְתַקֵּן צָרְכֵי סְעוּדָה לְצֹרֶךְ מָחָר: (ד) שֶׁל גָּלֻיּוֹת. לְאַפּוּקֵי שְׁנֵי יָמִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה דִּכְיוֹם אֶחָד אֲרִיכְתָּא דַּמְיָא: (ה) בִּתְנַאי. דְּהַיְנוּ שֶׁיֹּאמַר אִם הַיּוֹם חֹל אֲנִי מַנִּיחוֹ בִּשְׁבִיל עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת לְשַׁבָּת וְאִם הַיּוֹם קֹדֶשׁ אֵינִי אוֹמֵר כְּלוּם, וּלְמָחָר יֹאמַר אִם הַיּוֹם קֹדֶשׁ הֲרֵי עֵרַבְתִּי אֶתְמוֹל וְאִם הַיּוֹם חֹל אֲנִי מַנִּיחוֹ לְשֵׁם עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת. וְעַיֵּן בְּסִימָן שצ״ג בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ו): (ו) אֲבָל עֵרוּבֵי תְּחוּמִין אֵין מַנִּיחִין וְכוּ׳. דְּקִנְיַן שְׁבִיתָה הוּא כְּקִנְיַן בַּיִת, וּבַיִת לֹא קָנִינַן בְּיוֹם טוֹב אֲפִלּוּ בִּתְנַאי. וְכָתַב בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ב) דְּהַיְנוּ דַּוְקָא לְכַתְּחִלָּה אֲבָל בְּדִיעֲבַד כְּשֶׁכְּבָר עֵרֵב מְהַנֵּי בִּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל גָּלֻיּוֹת, וְהֱבִיאוֹ הַפְּרִי מְגָדִים גַּם כֵּן לְעֵיל בְּסִימָן תט״ז (מש״ז סק״ב), וְעַיֵּן שָׁם בְּבֵאוּר הֲלָכָה דִּבּוּר הַמַּתְחִיל מִפְּנֵי:

א (א) מִצְוַת יוֹם טוֹב לְחַלְּקוֹ וְכוּ׳. דִּבְחַד (ס׳) קְרָא כְּתִיב (במדבר כט לה) 'עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם', וּבְחַד קְרָא כְּתִיב (דברים טז ח) 'עֲצֶרֶת לַה׳ אֱלֹהֶיךָ', וְעַל כֵּן אָמְרוּ חֲזַ״ל דְּצָרִיךְ לְחַלְּקוֹ חֶצְיוֹ לַה׳ דְּהַיְנוּ לְתוֹרָה וּתְפִלָּה, וְחֶצְיוֹ לָכֶם דְּהַיְנוּ לַאֲכִילָה וּשְׁתִיָּה בִּשְׁבִיל עֹנֶג יוֹם טוֹב. (ג) וְעַל כֵּן יֵשׁ לִגְעֹר בַּחַזָּנִים הַמַּאֲרִיכִים יוֹתֵר מֵחֶצְיוֹ שֶׁל יוֹם. (ג) וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּכָךְ הוּא הַדֶּרֶךְ הַנָּכוֹן, בַּבֹּקֶר מַקְדִּימִין לֵילֵךְ לְבָתֵּי הַכְּנֵסִיּוֹת וּלְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת וּמִתְפַּלְלִין וְקוֹרִין בַּתּוֹרָה בְּעִנְיָנוֹ שֶׁל יוֹם וּמִתְפַּלְלִין מוּסָף, וְחוֹזְרִין לְבָתֵּיהֶם וְאוֹכְלִין, וְהוֹלְכִין לְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת וְשׁוֹנִין עַד חֲצִי הַיּוֹם, וְאַחַר כָּךְ כְּשֶׁבָּא זְמַן מִנְחָה מִתְפַּלְלִין תְּפִלַּת הַמִּנְחָה, לְהִתְעַנֵּג בְּשִׂמְחַת יוֹם טוֹב שְׁאָר הַיּוֹם עַד הַלַּיְלָה כְּדֵי לְקַיֵּם חֶצְיוֹ לָכֶם, וְעַיֵּן לְקַמֵּיהּ בְּסָעִיף ג׳: (ב) וְאַל יְצַמְצֵם וְכוּ׳. שֶׁכָּל מְזוֹנוֹתָיו וִיצִיאוֹתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה, חוּץ מֵהוֹצָאוֹת שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים שֶׁאִם פִּחֵת

### שַׁעַר הַצִּיּוּן

כד (קס) אֵלִיָּה רַבָּה (סק״ל), וְכָתַב שֶׁבְּחִנָּם נִדְחַק הַט״ז (ס״ק כב), וּמִכָּל מָקוֹם דִּינוֹ אֱמֶת דְּלִפְעָמִים אַף בִּמְבַשֵּׁל כְּדֵי לֶאֱכֹל מְעַט מִשְׁנֵיהֶם גַּם כֵּן אָסוּר וּכְגוֹן שֶׁשְּׁתֵי הַקְּדֵרוֹת הֵם מִמִּין אֶחָד דְּמִנְכַּר הַהַעֲרָמָה לַכֹּל: (קו) פּוֹסְקִים: (קז) עַיֵּן בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ הַגְּרַ״ז (סי׳ תקג סי״ב) שֶׁמְּצַדֵּד כֵּן וְכֵן כָּתַב בַּשִּׁיטָה מְקֻבֶּצֶת (יז: ד״ה חנניה): (קח) וְהַגְּרַ״ז (שם) מְצַדֵּד דְּאָסוּר לוֹ לְעוֹלָם דְּהוּא דּוֹמֶה לְמֵזִיד שֶׁל שַׁבָּת. וְהַחֶמֶד מֹשֶׁה סוֹבֵר בִּפְשִׁיטוּת דִּלְפִי מֵאי דִּמְשַׁנֵּי (יז:) אִסּוּרָא דְּשַׁבָּת שָׁאנֵי, אֵין לִלְמֹד מִשָּׁם חֻמְרָא לְעִנְיַן יוֹם טוֹב גַּם לְעִנְיַן מַעֲרִים, וְיֵשׁ רְאָיָה לִדְבָרָיו מִדִּבְרֵי ר׳ אֲבִיגְדוֹר שֶׁהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (סי׳ תקג ד״ה כתב המרדכי וכו׳ מעשה). וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן שי״ח בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ז׳ שִׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת וְסִיעָתָם דְּאַף בְּמֵזִיד מֻתָּר לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת מִיָּד, וְעַל כָּל פָּנִים לְעִנְיַן יוֹם טוֹב מִי שֶׁמַּחֲזִיק בְּשִׁיטָתָם אֵין לִמְחוֹת בְּיָדוֹ:

א (ס׳) דְּבִשְׁבִיל יוֹם טוֹב לְבַדּוֹ בְּוַדַּאי אֵין כְּדַאי לְבָרֵךְ כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ דֵּעוֹת בָּזֶה: (ג) אָכֵן צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה שְׁמוּר הָעֵרוּב עַד יוֹם טוֹב: ב (ג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (ד) דִּשְׁתֵּי קְדֻשּׁוֹת הֵן וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תט״ז סָעִיף א׳:

א (ס׳) גְּמָרָא (טו: ופסחים סח:): (ג) פּוֹסְקִים. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ריש הסימן) בְּשֵׁם הַמַּהַרְשַׁ״ל (ים של שלמה חולין פ״א סי׳ ג) א] דְּמַה שֶּׁמַּאֲרִיכִים הַחַזָּנִים בְּנִגּוּנִים אֵין זֶה בִּכְלֵל חֶצְיוֹ לַה׳ וְחֶצְיוֹ לָכֶם: (ג) מַהַרְמְבַּ״ם (פ״ו הי״ט) וְהַטּוּר וּכְמַסְקָנַת הַבַּ״ח (ס״א) וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) עַיֵּן שָׁם:

---

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (ס״י) כתב: ועכשיו שמאריכים בניגונים בתוך התפלה, אין זה עולה בכלל חציו לה׳ אלא בכלל לכם הוא.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

בְּהוֹצָאוֹת יוֹם טוֹב, (ג) [ג]וְצָרִיךְ * לְכַבְּדוֹ וּלְעַנְּגוֹ (ד) כְּמוֹ בְּשַׁבָּת. הַגָּהּ: (ה) וְאָסוּר לֶאֱכֹל (ו) * מִמִּנְחָה וּלְמַעְלָה (א) * בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב כְּמוֹ בְּשַׁבָּת, (ז) שֶׁזֶּהוּ מִכְּלַל הַכָּבוֹד (רמב״ם פרק ו׳ (הט״ז)), מִיהוּ אִם עֶרֶב יוֹם טוֹב שַׁבָּת, (ח) יָכוֹל לְקַיֵּם סְעוּדָה (ט) שְׁלִישִׁית וְיֹאכַל מְעַט פַּת לִכְבוֹד יוֹם טוֹב. וּמִצְוָה לָלוּשׁ פַּת בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב לִכְבוֹד יוֹם טוֹב (מהרי״ל הִלְכוֹת יוֹם טוֹב) כְּמוֹ בְּעֶרֶב שַׁבָּת, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל סִימָן רמ״ב (ס״א). (ט) [ד]וְחַיָּב לִבְצֹעַ (י) עַל שְׁתֵּי כִּכָּרוֹת [ה]וְלִקְבֹּעַ כָּל סְעוּדָה (יא) עַל (ג) הַיַּיִן. (ד) [ד] (יב) [ו]וּבִגְדֵי יוֹם טוֹב יִהְיוּ יוֹתֵר טוֹבִים מִשֶּׁל שַׁבָּת. (יג) [ז]וְלֹא נָהֲגוּ לַעֲשׂוֹת בּוֹ סְעוּדָה שְׁלִישִׁית. (וּבְיוֹם טוֹב (ה) (יד) מְאַחֲרִין לָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת וּמְמַהֲרִין לָצֵאת מִשּׁוּם שִׂמְחַת יוֹם טוֹב (גמרא (מגילה) פרק הקורא עומד (כג.)): ב [*] (טו) [ח]חַיָּב אָדָם לִהְיוֹת שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב (טז) בַּמּוֹעֵד הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּבָנָיו וְכָל הַנִּלְוִים

ג רַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ו׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (הט״ז). ד הָרִי״ף בְּפֶרֶק י׳ דִּפְסָחִים (כה:) וְרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ל׳ מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת (ה״ט). ה שָׁם. ו הַגָּהוֹת מַיְמוֹנִי בְּפֶרֶק ו׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (אות כ) מֵהֵירוּשַׁלְמִי (קידושין פ״א ה״ד). ז טוּר בְּשֵׁם הָרֹא״ש וְכֵן כָּתַב הַכָּל בּוֹ (סי׳ נח). ח לְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ו׳ (הל׳ יו״ח) וּמִבְּרַיְיתָא דִּפְסָחִים ק״ט (ע״א).

## בְּאֵר הֵיטֵב

וַאֲנָשִׁים רוֹצִים לִנְסֹעַ עַל הַיָּרִיד בְּיוֹם טוֹב אֵיךְ יִתְנַהֲגוּ:

**א** (א) **בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב.** וְהוּא הַדִּין בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן מִפְּנֵי שֶׁהוּא עֶרֶב יוֹם טוֹב שֵׁנִי. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א): (ב) **שְׁלִישִׁית.** קֹדֶם מִנְחָה קְטַנָּה, וְאִם שָׁכַח לַעֲשׂוֹתָהּ קֹדֶם יַעֲשֶׂנָּה אַחַר כָּךְ. וּפְשׁוּט דִּסְעוּדַת מִילָה מֻתָּר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן רמ״ט (ס״ב). וְחַיָּב לֶאֱכֹל פַּת בְּיוֹם טוֹב בְּעַרְבִית וְשַׁחֲרִית, וְאִם לֹא אָכַל בְּלֵיל יוֹם טוֹב יֹאכַל בְּיוֹם שְׁתֵּי לֶאֱכֹל בָּשָׂר. רַמְבַּ״ם (פ״ו הי״ח): (ד) **וּבִגְדֵי.** וְאִם אֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת יִקַּח לְכָל הַפָּחוֹת פְּעָמִים כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן רצ״א סוֹף סָעִיף א׳. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב): (ג) **הַיַּיִן.** וּמִצְוָה מִנְעָלִים חֲדָשִׁים לִכְבוֹד יוֹם טוֹב. מַהֲרִי״ל (מנהגים): (ה) **מְאַחֲרִין.** חוּץ מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה,

## שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

**א** [ד] **וּבִגְדֵי.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְכָתַב בִּשְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק א׳ סִימָן כ״ד אִשָּׁה שֶׁנָּדְרָה שֶׁלֹּא לִלְבֹּשׁ בִּגְדֵי יוֹם טוֹב, הַטַּבָּעוֹת בִּכְלַל הַנָּדָר, עַיֵּן שָׁם: **ב** [בשו״ע] **חַיָּב אָדָם.** עַיֵּן בְּשַׁאֲגַת אַרְיֵה מִסִּימָן ס״ה עַד סִימָן ס״ט הָעֳלָה דְּמִצְוָה שֶׁל שִׂמְחַת יוֹם טוֹב הוּא מִצְוַת עֲשֵׂה מֵהַתּוֹרָה אֲפִלּוּ

## מִשְׁנָה בְּרוּרָה

פּוֹחֲתִין לוֹ וְאִם מוֹסִיף מוֹסִיפִין לוֹ [גְּמָרָא (טז.)]: (ג) **וְצָרִיךְ לְכַבְּדוֹ.** דְּהַיְנוּ (ד) רְחִיצָה בְּחַמִּין בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב כְּמוֹ בְּעֶרֶב שַׁבָּת, עַיֵּן לְעֵיל סִימָן ר״ס (ס״א), וְכֵן שֶׁיִּלְבַּשׁ כְּסוּת נְקִיָּה וְלֹא יִלְבַּשׁ מַלְבּוּשֵׁי חֹל וּכְמוֹ לְעִנְיַן שַׁבָּת עַיֵּן לְעֵיל סִימָן רס״ב סָעִיף א׳ וב׳ וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן יוֹם טוֹב. וְעַיֵּן סִימָן ר״נ (ס״א) שֶׁצָּרִיךְ כָּל אָדָם לְהִשְׁתַּדֵּל בְּעַצְמוֹ לְהָכִין שׁוּם דָּבָר לְצֹרֶךְ שַׁבָּת אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְשָׁרְתִים, וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן יוֹם טוֹב: (ד) **כְּמוֹ בְּשַׁבָּת.** דִּכְתִיב (ישעיה נח יג) (ה) ׳וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ ה׳ מְכֻבָּד׳, וְיָמִים טוֹבִים נֶאֱמַר בָּהֶן ׳מִקְרָא קֹדֶשׁ׳. (ו) וְגַם בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים (אמור פרשה יב ד) אִיתָא ׳מִקְרָא קֹדֶשׁ׳ קַדְּשֵׁהוּ, וּבַמָּה אַתָּה מְקַדְּשׁוֹ, בְּמַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה וּכְסוּת נְקִיָּה: (ה) **וְאָסוּר לֶאֱכֹל וְכוּ׳.** הַאי לִשָּׁנָא (ז) לָאו דַּוְקָא, דְּגַם בְּעֶרֶב שַׁבָּת אֵינוֹ אָסוּר, אֶלָּא מִצְוָה לְהִמָּנַע מִלִּקְבֹּעַ סְעוּדָה מִתַּשַׁע שָׁעוֹת וּלְמַעְלָה וְכַנַּ״ל בְּסִימָן רמ״ט (ס״ב) עַיֵּן שָׁם: (ו) **מִמִּנְחָה וּלְמַעְלָה.** הַיְנוּ (ח) מִזְּמַן מִנְחָה קְטַנָּה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ מִקֹּדֶם (סק״ה): (ז) **שֶׁזֶּהוּ מִכְּלַל הַכָּבוֹד.** כְּדֵי שֶׁיֹּאכַל בְּלֵיל יוֹם טוֹב לְתֵאָבוֹן: (ח) **יָכוֹל לְקַיֵּם.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ אִם שָׁכַח אוֹ עָבַר וְלֹא קִיֵּם סְעוּדָה שְׁלִישִׁית קֹדֶם זְמַן מִנְחָה קְטַנָּה (ט) יָכוֹל לְקַיֵּם אַחַר כָּךְ, אַךְ אָז מִצְוָה לְכַתְּחִלָּה לִזָּהֵר שֶׁיֹּאכַל רַק (י) מְעַט פַּת כְּדֵי שֶׁיֹּאכַל בַּלַּיְלָה לְתֵאָבוֹן. וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁחָל יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן בְּשַׁבָּת שַׁיָּךְ כָּל אֵלּוּ הַדְּבָרִים: (ט) **וְחַיָּב לִבְצֹעַ.** בִּשְׁתֵּי הַסְּעֻדּוֹת שֶׁאוֹכֵל בְּיוֹם טוֹב, וּכְדִלְקַמֵּהּ: (י) **עַל שְׁתֵּי כִּכָּרוֹת.** שֶׁגַּם (יא) בְּיוֹם טוֹב לֹא הָיָה יוֹרֵד הַמָּן כְּמוֹ בְּשַׁבָּת, וְהָיָה יוֹרֵד בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב כִּפְלַיִם: (יא) **עַל הַיַּיִן.** הַיְנוּ גַּם בְּאֶמְצַע סְעוּדָה, מִלְּבַד מַה שֶּׁקִּדֵּשׁ עַל הַיַּיִן מִתְּחִלָּה, וּכְמוֹ לְעִנְיַן שַׁבָּת, וְכַנַּ״ל בְּסוֹף סִימָן ר״נ (ס״ב). וְגַם מִצְוָה לֶאֱכֹל בָּשָׂר, (יב) וְכָל זֶה אִם יָדוֹ מַשֶּׂגֶת, וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן רמ״ב (ס״א). וְאִיתָא בַּעֲבוֹדָה זָרָה דַּף ה׳ (ע״ב) שֶׁתִּקְנוּ לְהַרְבּוֹת בִּסְעֻדָּה בְּיוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן (יג) שֶׁל פֶּסַח וּבַעֲצֶרֶת וּבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וּבְיוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן שֶׁל חַג: (יב) **וּבִגְדֵי יוֹם טוֹב וְכוּ׳.** מִשּׁוּם דְּחַיָּב בְּשִׂמְחָה, וְזֶהוּ גַּם כֵּן בִּכְלַל שִׂמְחָה. וּפְשׁוּט דְּכָל זֶה גַּם כֵּן בְּיָדוֹ מַשֶּׂגֶת: (יג) **וְלֹא נָהֲגוּ וְכוּ׳ שְׁלִישִׁית.** כִּי אִם שְׁתֵּי סְעֻדּוֹת עַרְבִית וְשַׁחֲרִית (יד) וְחַיָּב לֶאֱכֹל בָּהֶן פַּת. וְאִם לֹא אָכַל בְּלֵיל יוֹם טוֹב, יֹאכַל בַּיּוֹם שְׁתֵּי פְעָמִים, וִיקַדֵּשׁ בְּשַׁחֲרִית הַקִּדּוּשׁ שֶׁל לַיְלָה, וּכְמוֹ לְעִנְיַן שַׁבָּת בְּסִימָן רע״א סָעִיף ח׳ וְסִימָן רצ״א סָעִיף א׳. (טו) וְהִנֵּה יֵשׁ מֵאַחֲרוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ דְּאַף דְּאֵין נוֹהֲגִין לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה שְׁלִישִׁית בְּפַת, [א]מִכָּל מָקוֹם טוֹב שֶׁיֹּאכַל פֵּרוֹת. וְיֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ שֶׁמִּזֶּה נִתְפַּשֵּׁט הַמִּנְהָג לֶאֱכֹל בְּיוֹם טוֹב תַּבְשִׁיל אֶחָד יוֹתֵר בְּשַׁחֲרִית שֶׁיֵּחָשֵׁב בִּמְקוֹם סְעוּדָה, וְאַף עַל גַּב דִּבְשַׁבָּת אֵין מוֹעִיל זֶה לְעִנְיַן סְעוּדָה שְׁלִישִׁית: (יד) **מְאַחֲרִין לָבוֹא וְכוּ׳.** כְּדֵי לִטְרֹחַ (טז) בִּסְעֻדַּת יוֹם טוֹב קֹדֶם שֶׁיֵּלְכוּ לְבֵית הַכְּנֶסֶת. (יז) וְהָאִידְנָא שֶׁמַּאֲרִיכִין בְּפִיּוּטִים וּבְנִגּוּנִים בֵּין יוֹצֵר אוֹר לִקְרִיאַת שְׁמַע וְקָרוֹב לְוַדַּאי שֶׁיַּעֲבֹר זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע, צָרִיךְ לְהַשְׁכִּים בְּכָל יוֹם טוֹב כְּדֵי לִקְרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע בַּזְּמַן הָרָאוּי: ב (טו) **חַיָּב אָדָם לִהְיוֹת שָׂמֵחַ וְכוּ׳.** וְהוּא מִצְוַת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה דִּכְתִיב (דברים טז יד) ׳וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ׳, וְנוֹהֶגֶת גַּם בְּנָשִׁים [שַׁעֲרֵי תְשׁוּבָה (ד״ה חייב אדם) בְּשֵׁם הַשַּׁאֲגַת אַרְיֵה (סי׳ סה־סט)]: (טז) **בַּמּוֹעֵד.** עַיֵּן בָּרַמְבַּ״ם פֶּרֶק

## בְּאוּר הֲלָכָה

בְּהוֹצָאוֹתָיו [טור]. וּמְקוֹרוֹ מֵהָא דְּאִיתָא בַּגְּמָרָא (טז.) מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ׳, וּפֵרֵשׁ רַשִׁ״י (ד״ה כל) לִזָּהֵר מִלַּעֲשׂוֹת יְצִיאָה מְרֻבָּה, שֶׁלֹּא יוֹסִיפוּ לוֹ אֶלָּא מַה שֶּׁפָּסְקוּ לוֹ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְזֶהוּ תּוֹכַחַת מְרֻבָּה עַל זְמַנֵּינוּ שֶׁבַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים הַרְבֵּה אֲנָשִׁים עוֹבְרִין עַל זֶה וְלֹא יָשִׂימוּ לֵב אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּהוֹצָאוֹת בֵּיתָם לְהַרְחִיק דְּבָרִים הַמּוֹתָרִים, וְרַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה הַנְהָגָה הָרָעָה הַזּוֹ שֶׁמְּבִיאָה אֶת הָאָדָם לְבַסּוֹף עַל יְדֵי זֶה לִידֵי גָּזֵל וְחָמָס וְגַם לְחֶרְפָּה וּכְלִמָּה. וְהַרְבֵּה סִבּוֹת יֵשׁ שֶׁגּוֹרְמִים לְהַנְהָגָה רָעָה הַזּוֹ, וְהַסִּבָּה הַגְּדוֹלָה שֶׁבְּכֻלָּן הוּא עַל יְדֵי הַנָּשִׁים שֶׁדַּעְתָּן קַלּוֹת וְאֵינָן רוֹאוֹת הַנּוֹלָד, וְאַשְׁרֵי לְמִי שֶׁיְּאַמֵּץ לְבָבוֹ וְלֹא יַשְׁגִּיחַ לַפִּתּוּיִים וִינַהֵל הוֹצָאוֹת בֵּיתוֹ בְּחֶשְׁבּוֹן כְּפִי עֵרֶךְ הַרְוָחָתוֹ וְלֹא יוֹתֵר. וְעַיֵּן בְּקֻנְטְרֵס שְׂפַת תָּמִים (סו״ס שמירת הלשון) פֶּרֶק ה׳ מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה:

* **לְכַבְּדוֹ וּלְעַנְּגוֹ כְּמוֹ בְּשַׁבָּת.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ד) מִשּׁוּם דִּכְתִיב ׳לִקְדוֹשׁ ה׳ מְכֻבָּד׳, וּבְיָמִים טוֹבִים גַּם כֵּן נֶאֱמַר בָּהֶן ׳מִקְרָא קֹדֶשׁ׳, וְהִנֵּה כָּל זֶה הוּא לְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ו׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (הט״ז). וּלְפִי זֶה הָא מְסַיֵּם עַל זֶה הַקְּרָא (ישעיה נ״ח (יג)) ׳וְכִבַּדְתּוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר׳, וּמְבֹאָר כָּל זֶה לְעֵיל בְּסִימָן ש״ו וְש״ז בְּאֵיזֶה חֲפָצִים מֻתָּר לְדַבֵּר בְּשַׁבָּת וְשֶׁלֹּא יְהֵא דִּבּוּרְךָ שֶׁל שַׁבָּת כְּדִבּוּרְךָ שֶׁל חֹל עַיֵּן שָׁם, וְאִם כֵּן הוּא הַדִּין בְּיוֹם טוֹב, דְּהַקְּרָא קָאֵי עַל שְׁנֵיהֶם, עַיֵּן שָׁם:

* **מִמִּנְחָה וּלְמַעְלָה.** לָאו דַּוְקָא, דְּאַף חֲצִי שָׁעָה קֹדֶם זְמַן מִנְחָה קְטַנָּה דְּהַיְינוּ מִתַּשַׁע שָׁעוֹת וּלְמַעְלָה. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״א) וּבִשְׁאָר אַחֲרוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ דְּאֵין לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעְלָה כְּמוֹ בְּעֶרֶב שַׁבָּת, עַיֵּן רֵישׁ סִימָן רנ״א (ס״א):

* **בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב כְּמוֹ בְּשַׁבָּת.** עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) שֶׁכָּתַב דְּהוּא הַדִּין בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן יֵשׁ לִמְנֹעַ מִלִּקְבֹּעַ סְעוּדָה מִתַּשַׁע שָׁעוֹת וּלְמַעְלָה [שֶׁהוּא עֶרֶב יוֹם טוֹב שֵׁנִי] כְּדֵי שֶׁיֹּאכַל בַּלַּיְלָה לְתֵאָבוֹן, וְהָעְתִּיקוּהוּ הָאַחֲרוֹנִים. וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי אֵין דִּין זֶה בָּרוּר, אַחֲרֵי שֶׁבֶּאֱמֶת הָעִקָּר הוּא יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן דַּאֲנַן בְּקִיאִין

## שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) עַיֵּן בָּרַמְבַּ״ם פֶּרֶק ל׳ מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת (ה״ב) וּפֶרֶק ו׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (הט״ז): (ה) רַמְבַּ״ם (הל׳ יו״ט שם): (ו) הַגְּרָ״א: (ז) וְכֵן כָּתַב בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״א), וּלְפָלָא קְצָת שֶׁהָעְתִּיק דִּין זֶה מֵהָרַמְבַּ״ם (שם) וְלֹא הָעְתִּיק כִּלְשׁוֹנוֹ שָׁם, עַיֵּן שָׁם: (ח) אֵלִיָּה רַבָּה (סק״ב) וְהַגְּרָ״א, וְתָמְהוּ עַל מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) עַיֵּן שָׁם: (ט) אֵלִיָּה רַבָּה (שם) וְהַגְּרָ״א. **וּלְכַתְּחִלָּה טוֹב יוֹתֵר שֶׁיֹּאכַל קֹדֶם זְמַן מִנְחָה קְטַנָּה שֶׁאָז יוּכַל לֶאֱכֹל וְלִקְבֹּעַ סְעוּדָה כַּמָּה שֶׁיִּרְצֶה:** (י) **עַיֵּן בְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל** (סק״ב) **דְּהַיְנוּ יוֹתֵר מִכַּבֵּיצָה פַּת שֶׁהוּא שִׁעוּר סְעוּדָה שְׁלִישִׁית** כְּדִלְעֵיל בְּרֵישׁ סִימָן רצ״א (ס״א), **אָכֵן בֶּאֱמֶת הוּא יָכֹל לֶאֱכֹל יוֹתֵר, אַךְ שֶׁלֹּא יִהְיֶה שִׁעוּר קְבִיעוּת סְעוּדָה [דְּהַיְנוּ כִּרְגִילוּתוֹ בְּחֹל],** וְכֵן מַשְׁמַע בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א סָעִיף קָטָן ו׳ דִּבּוּר הַמַּתְחִיל מִיהוּ. וְעַיֵּן עוֹד שָׁם, דִּלְפִי מַה שֶּׁהָעְתִּיק בְּשֵׁם מַהֲרִי״ל (מנהגים) מַשְׁמַע דְּמַסְקָנַת מַהֲרִי״ל לִסְמֹךְ בְּדִיעֲבַד כְּשֶׁשָּׁכַח לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה שְׁלִישִׁית מִקֹּדֶם אַהֲנֵי פּוֹסְקִים דִּפְלִיגִי עַל בַּעַל הֲלָכוֹת גְּדוֹלוֹת (הל׳ קידוש והבדלה) וְסָבְרִי דִּלְרַבִּי יוֹסֵי (פסחים ק.) הוּא הַדִּין נַמִּי דְּמַתְחִילִין, עַיֵּן שָׁם, אָכֵן מִדִּבְרֵי הָרַמְ״א שֶׁכָּתַב מְעַט פַּת מַשְׁמַע דְּדַעְתּוֹ לְכַתְּחִלָּה לָחֹשׁ גַּם לְדַעַת בַּעַל הֲלָכוֹת גְּדוֹלוֹת וְלֹא יֹאכַל כְּשִׁעוּר קְבִיעוּת סְעוּדָה: (יא) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה גרסינן) בְּשֵׁם הָרִי״ף (פסחים כה:): (יב) רַמְבַּ״ם פֶּרֶק ל׳ מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת (ה״י), וְכֵן לְעֵיל בְּסִימָן ר״נ (ס״ב) כָּתַב כְּפִי יְכָלְתּוֹ: (יג) לְפִי שֶׁהוּא יוֹם גְּאֻלָּה וְחֵרוּת, וּבַעֲצֶרֶת לְפִי שֶׁהוּא יוֹם מַתַּן תּוֹרָה, וּבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְפִי שֶׁהוּא תְּחִלַּת הַשָּׁנָה עוֹשִׂין כֵּן לְסִימָן טוֹב, וּשְׁמִינִי עֲצֶרֶת לְפִי שֶׁהוּא חָשׁוּב וְהוּא רֶגֶל בִּפְנֵי עַצְמוֹ. **אֲבָל יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל סֻכּוֹת לֹא, לְפִי שֶׁהָעָם טְרוּדִים בְּמִצְוַת סֻכָּה וְאַרְבָּעָה מִינִים וְאֵין פְּנַאי לְהָכִין הַרְבֵּה:** (יד) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וְשַׁאֲגַת אַרְיֵה (סי׳ קא): (טו) עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה): (טז) רַשִׁ״י (מגילה כג. ד״ה ביו״ט): (יז) בַּ״ח (סי׳ תקפד ס״א, תרמד ס״א) וּכְפִי מַה שֶּׁפֵּרֵשׁ בּוֹ הַגָּאוֹן רַבִּי יְשַׁעְיָה פִּיק בִּפְשִׁיטוּת:

**ליקוטי דברי הרב: א]** ובשו״ע הרב (ס״ג) כתב שאין צריך לאכול סעודה שלישית אלא אם כן חל בשבת, ולא כתב שיאכל פירות.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah